

Odpoveď na podnety Európskeho parlamentu uvedené v jeho uznesení o výročnej správe ECB za rok 2018

Výročnú správu ECB za rok 2018 predložil viceprezident ECB 1. apríla 2019 na osobitnej schôdzi Výboru Európskeho parlamentu pre hospodárske a menové veci.¹ Dňa 11. februára 2020 sa prezidentka ECB zúčastnila na plenárnej diskusii Parlamentu o výročnej správe.² V nasledujúci deň Parlament prijal uznesenie o Výročnej správe ECB za rok 2018 (ďalej len „uznesenie“).³

Pri príležitosti predloženia výročnej správy ECB za rok 2019 Európskemu parlamentu ECB zároveň poskytuje svoju odpoveď na podnety Európskeho parlamentu uvedené v uznesení.⁴ V súlade s praxou zavedenou v roku 2016 na žiadosť Európskeho parlamentu sa táto odpoveď zverejňuje.⁵ Táto skutočnosť svedčí o záväzku ECB dodržiavať zásadu zodpovednosti, a to nad rámec požiadaviek stanovených v Zmluve o fungovaní Európskej únie.

Vypuknutie pandémie koronavírusu (COVID-19) začiatkom roka 2020, jej rozsiahle hospodárske následky a mimoriadne opatrenia ECB prijaté v reakcii na túto núdzovú situáciu⁶ do istej miery ovplyvnili jej odpoveď na otázky vznesené Európskym parlamentom. Táto odpoveď sa však sústreďuje predovšetkým na aktivity ECB v roku 2019, teda na obdobie, ktoré je predmetom výročnej správy ECB za rok 2019.⁷

1 Menová politika ECB

1.1 Účinnosť opatrení ECB a ich vedľajšie účinky

Uznesenie sa v bodoch 9, 13, 14, 16 –18 a 24 zaoberá účinnosťou opatrení menovej politiky ECB, ich vplyvom na podmienky financovania v eurozóne a ich vedľajšími účinkami. V odsekoch 4, 5 a 17 uznesenie konštatuje potrebu podpornej fiškálnej

¹ [Internetová stránka ECB.](#)

² [Internetová stránka ECB.](#)

³ Znenie prijatého uznesenia je k dispozícii na [internetovej stránke Európskeho parlamentu.](#)

⁴ Táto odpoveď sa nezaobrá otázkami uvedenými v uznesení Európskeho parlamentu o bankovej únii. Diskusia k týmto otázkam sa nachádza vo [výročnej správe ECB o činnosti dohľadu.](#) Odpoveď na uznesenie o bankovej únii bude zverejnená neskôr v priebehu tohto roka.

⁵ Bod 23 uznesenia Európskeho parlamentu z 25. februára 2016 o výročnej správe ECB za rok 2014, ktoré je k dispozícii na [internetovej stránke Európskeho parlamentu.](#)

⁶ Tlačové správy zverejnené na [internetovej stránke ECB](#) 12. marca 2020, 18. marca 2020, 7. apríla 2020 a 22. apríla 2020.

⁷ Dňom uzávierky tejto odpovede je 27. apríl 2020.

politiky a ďalších politik na zvyšovanie dlhodobejšieho rastového potenciálu, podporu agregátneho dopytu a znižovanie zraniteľnosti.

Podľa názoru ECB jej menovopolitické opatrenia výraznou mierou prispievajú k zlepšovaniu finančných podmienok pre podniky a domácnosti, ako aj k vyššiemu hospodárskemu rastu a inflácii. Kumulatívny vplyv všetkých opatrení ECB prijatých od polovice roka 2014 do roka 2019 na rast reálneho HDP eurozóny sa za uvedené obdobie odhaduje na 2,5 až 3,0 percentuálneho bodu.⁸ Príspevok týchto opatrení k ročnej miere inflácie za to isté obdobie predstavoval tretinu až polovicu percentuálneho bodu ročne.⁹ Vyšší hospodársky rast v strednodobom horizonte vďaka menovopolitickým opatreniam ECB je prínosom pre prevažnú väčšinu domácností a podnikov v eurozóne.

ECB zastáva názor, že nízka úroveň nominálnych úrokových sadzieb v eurozóne neodráža len spôsob realizácie menovej politiky. Reálne úrokové sadzby v Európe i vo svete vykazujú zostupný trend už desaťročia a od svetovej finančnej krízy zostávajú na veľmi nízkej alebo dokonca zápornej úrovni. Množstvo odhadov vrátane odhadov ECB naznačuje podobný trend pre prirodzené alebo rovnovážne reálne úrokové miery.¹⁰ Pri hľadaní príčin týchto trendov sa spomína niekoľko faktorov vrátane vývoja faktorov viac štrukturálnej povahy, ako je demografický vývoj, produktivita a rastúca nerovnováha medzi svetovým dopytom po bezpečných aktívach a ich ponukou, ako aj viac cyklických faktorov, ako je neustály tlak na oddlžovanie vyvolaný svetovou finančnou krízou.

ECB sleduje potenciálne vedľajšie účinky svojich neštandardných menovopolitických opatrení, na ktoré sa v uznesení poukazuje. Zatiaľ sa zdá, že ich vedľajšie účinky sú obmedzené, s rastúcou intenzitou a trvaním týchto neštandardných opatrení však možno očakávať ich nárast. Na zvýšenie účinnosti menovopolitických opatrení ECB je potrebné na nežiaduci vývoj reagovať aj v iných politických oblastiach. Napríklad riziká ohrozujúce finančnú stabilitu spojené s nadhodnocovaním aktív je treba podchytiť prostredníctvom zodpovedajúcich makroprudenciálnych a mikroprudenciálnych opatrení cielených na rôzne finančné inštitúcie. ECB spolu s Európskym výborom pre systémové riziká (ESRB) adekvátnosť týchto opatrení priebežne sleduje, pričom berie do úvahy aj vplyv krízy vyvolanej epidémiou koronavírusu.

Ceny rezidenčných nehnuteľností v eurozóne do konca roka 2019 výrazne rástli, pričom boli zaznamenané určité oblasti nadhodnocovania. O existencii bubliny na trhu rezidenčných nehnuteľností spôsobenej úverovaním však nič nesvedčí. Miera zadlženosti domácností v pomere k HDP je stabilná, zostáva však výrazne pod úrovňou spreď svetovej finančnej krízy. Riziká na trhu rezidenčných nehnuteľností sú však pri porovnaní jednotlivých krajín heterogénne a sú odrazom

⁸ Rostagno, M. a kol., „A tale of two decades: the ECB's monetary policy at 20“, *Working Paper Series*, č. 2346, ECB, Frankfurt nad Mohanom, december 2019.

⁹ Hartmann, P., a Smets, F., „The European Central Bank's Monetary Policy during Its First 20 Years“, *Brookings Papers on Economic Activity*, 2018, s. 1 – 146.

¹⁰ Napr. Brand, C., Bielecki, M. a Penalver, A. (red.), „The natural rate of interest: estimates, drivers, and challenges to monetary policy“, *Occasional Paper Series*, č. 217, ECB, Frankfurt nad Mohanom, december 2018.

miestnych dopytových a ponukových faktorov. ECB realitné riziká neustále sleduje v rámci svojej funkcie zabezpečovania finančnej stability a podieľa sa na činnosti ESRB, ktorý nedávno označil viacero krajín EÚ so strednodobými rizikami v sektore rezidenčných nehnuteľností.¹¹ V súvislosti s krízou spôsobenou koronavírusom sa citlivé miesta trhu rezidenčných nehnuteľností v eurozóne v súčasnosti prehodnocujú.

ECB si je vedomá toho, že jej neštandardné menovopolitické opatrenia môžu nepriaznivo ovplyvniť ziskovosť bánk, konštatuje však, že celkový vplyv menovej politiky na ziskovosť bánk je obmedzený. Následky môžu pociťovať predovšetkým banky, ktoré sa v prevažnej miere financujú z klientskych vkladov (čo zvyčajne platí v prípade malých bánk), pretože ich čisté rizikové marže bývajú citlivejšie na prostredie nízkych úrokových mier. Zároveň však treba dodať, že takéto banky často výrazne profitujú zo zvýšeného úverového dopytu a vyššej kreditnej kvality vďaka pozitívnemu vplyvu menovej politiky ECB na hospodársky rast. ECB navyše zaviedla dvojstupňový systém úročenia prebytočnej likvidity, ktorý má podporiť bankovú transmisiu menovej politiky. Podstata systému, v ktorom sa alokácia prostriedkov odvíja od povinných minimálnych rezerv, zvyhodňuje banky, ktoré sa výraznejšie spoliehajú na retailové vklady.

ECB si je vedomá toho, že nízka hladina úrokových mier vyvoláva určitý tlak na ziskovosť a platobnú schopnosť poisťovní a dôchodkových fondov, ako je uvedené v uznesení, zároveň však poukazuje na ich pozitívny účinok na podmienky financovania nefinančných podnikov a domácností. Vzhľadom na klesanie výnosov dlhopisov klesá aj investičná návratnosť poisťovní a dôchodkových fondov. Mnohé z týchto inštitúcií – najmä tie, ktoré ponúkajú produkty s garantovanou minimálnou návratnosťou – sa pokles ziskovosti snažia kompenzovať investíciami do výnosnejších, ale rizikovejších a menej likvidných aktív. Týmto spôsobom sektor pomáha uvoľňovať finančné podmienky pre podnikový sektor.¹² ECB pozorne sleduje vplyv prostredia nízkych úrokových mier na poisťovne a dôchodkové fondy, ktorý do značnej miery závisí od obchodného modelu a súvahovej štruktúry jednotlivých inštitúcií.

Programy nákupu aktív a zabezpečené refinančné operácie ECB sú koncipované s náležitým ohľadom na aspekty riadenia rizík. Na zmierňovanie a dôkladné monitorovanie rizík vrátane tých finančných sa používajú najmä rámce riadenia rizík. Tieto rámce ECB zároveň pomáhajú plniť ciele menovej politiky.

ECB súhlasí s uznesením, že na podporu účinnosti jej menovopolitických opatrení sú potrebné rozhodnejšie kroky v ďalších politických oblastiach. ECB prijíma potrebné menovopolitické opatrenia na zachovanie cenovej stability v eurozóne. Nevyhnutná je však aj aktívnejšia rozpočtová politika, a to predovšetkým v terajšom prostredí nízkych úrokových mier. Krajiny eurozóny zároveň musia

¹¹ Správa ESRB „[Vulnerabilities in the residential real estate sectors of the EEA countries](#)“ a „[Follow-up report on the countries that received ESRB warnings in 2016 on medium-term vulnerabilities in the residential real estate sector](#)“, september 2019. Varovania týkajúce sa jednotlivých krajín sú uvedené na [internetovej stránke ESRB](#).

¹² Viac v časti „Non-bank financial sector“ správy *Financial Stability Review*, ECB, Frankfurt nad Mohanom, november 2019.

zintenzívniť štrukturálne reformy na zvýšenie produktivity a rastového potenciálu, zníženie štrukturálnej nezamestnanosti a zvýšenie odolnosti.

ECB súhlasí s uznesením v otázke zásadného významu malých a stredných podnikov a bude naďalej venovať pozornosť ich finančným potrebám. ECB si je vedomá toho, že malé a stredné podniky predstavujú väčšinu podnikov v eurozóne a že tvoria podstatnú časť jej obratu a zamestnanosti. ECB sa v priebehu posledného desaťročia prostredníctvom prieskumu o prístupe podnikov k financovaniu (SAFE)¹³ snaží získať presnú predstavu o podmienkach financovania malých a stredných podnikov, aby tieto informácie mohla zohľadniť pri svojom rozhodovaní. Pri navrhovaní menovopolitických opatrení ECB berie do úvahy i značnú závislosť malých a stredných podnikov od bankového financovania, pričom nezabúda ani na podmienky ich trhového financovania.

V tejto súvislosti menovopolitické opatrenia ECB prijaté v posledných rokoch pomohli zmierniť finančné obmedzenia malých a stredných podnikov a zvýšiť ich odolnosť voči finančným šokom. Pokiaľ ide o bankové úvery, opatrenia zamerané na zvýšenie úverovej dynamiky – ako sú (cielené) dlhodobější refinančné operácie – zohrávajú dôležitú úlohu v zachovaní prístupu malých a stredných podnikov k financovaniu a usmerňovaní menovej stimulácie zúčastnených bánk k dlžníkom zo súkromného sektora.¹⁴ Pokiaľ ide o trhové financovanie, program nákupu aktív podnikového sektora (CSPP) vytvoril priaznivé podmienky pre široké spektrum podnikov v eurozóne vrátane malých a stredných podnikov. Výsledky prieskumu SAFE naznačujú, že program CSPP prispel k zvýšeniu dostupnosti bankových úverov pre malé a stredné podniky. Veľké podniky v stále väčšej miere využívali emisiu dlhových cenných papierov, v dôsledku čoho banky smerovali výraznejší podiel svojich úverov k menším podnikom. To ukazuje, ako sa môžu opatrenia menovej politiky navzájom dopĺňať a vzájomne pôsobiť.¹⁵ Opatrenia ECB tak podľa prieskumu SAFE pomohli znížiť podiel malých a stredných podnikov s obmedzeným prístupom k financovaniu z približne 18 % v období 2009 – 2012 na približne 8 % v období od roku 2016 do septembra 2019.¹⁶ Podobne kleslo i percento malých a stredných podnikov v eurozóne, ktoré uvádzali významné ťažkosti v podnikaní a splácaní svojich dlhov (zo 14 % v roku 2012 na 3 % v druhom polroku 2019).

Hoci sa podmienky financovania malých a stredných podnikov v posledných rokoch výrazne zlepšili, ECB vie, že v oblasti ešte zostáva vyriešiť niektoré

¹³ [Internetová stránka ECB.](#)

¹⁴ Platí to predovšetkým pre banky so sídlom v krajinách eurozóny, ktoré boli predtým považované za zraniteľné. Ďalšie podrobnosti v boxe „Vplyv neštandardných opatrení ECB na podmienky financovania: vyhodnotenie najnovších zistení“, *Ekonomický bulletin*, číslo 2, ECB, Frankfurt nad Mohanom, 2017.

¹⁵ Bližšie informácie o vplyve programu CSPP a operácií TLTRO na španielske nefinančné podniky sa nachádzajú aj v publikácii Arce, O., Gimeno, R. a Mayordomo, S., „Making room for the needy: the credit reallocation effects of the ECB's corporate QE“, *Working Papers*, č. 1743, Banco de España, 2017.

¹⁶ Bližšie informácie o vplyve ďalších opatrení, napr. programu priamych menových transakcií (OMT) sa nachádzajú v publikácii Ferrando, A., Popov, A. a Udell, G.F., „Sovereign stress and SMEs' access to finance: Evidence from the ECB's SAFE survey“, *Journal of Banking and Finance*, č. 81, 2017, s. 65-80.

dôležité otázky. ECB tiež pozorne sleduje podmienky financovania malých a stredných podnikov v súvislosti s hospodárskymi následkami pandémie koronavírusu a nebude netolerovať žiadne riziká ohrozujúce plynulú transmisiu svojej menovej politiky vrátane tohto transmisného kanála.

1.2 Program nákupu aktív podnikového sektora a výkon menovej politiky

Otázky súvisiace s výkonom menovej politiky sa rozoberajú v bodoch 15 a 36. Bod 36 uznesenia sa venuje najmä programu CSPP.

Nákupy v rámci programu nákupu aktív (APP) ECB môžu v rámci svojich súčasných parametrov ešte určitú dobu pokračovať. Program APP vrátane dočasnej nadstavby v objeme 120 mld. € oznámenej v marci 2020 sa bude realizovať v plnom rozsahu podľa stanovených pravidiel a v prípade nadstavbovej časti flexibilnejšie.¹⁷ Ďalší dočasný balík vo výške 750 mld. € v rámci núdzového pandemického programu nákupu aktív (PEPP)¹⁸ je od programu APP oddelený a je nad rámec čistých nákupov v programe APP. Program PEPP je koncipovaný pružne, aby umožňoval cieleňú reakciu na špecifickú situáciu spôsobenú epidémiou koronavírusu. Umožňuje upravovať distribúciu nákupných tokov z hľadiska času, jednotlivých tried aktív i jurisdikcií.

Pokiaľ ide o pripomienky vznesené v uznesení k otázkam transparentnosti, ECB o všetkých svojich programoch nákupu aktív pravidelne zverejňuje veľké množstvo informácií. V záujme ďalšieho zvýšenia transparentnosti tretieho programu nákupu krytých dlhopisov (CBPP3) a programu nákupu cenných papierov krytých aktívami (ABSPP) zverejnila ECB v Ekonomickom bulletine z marca 2019 agregované štatistiky aktív nadobudnutých v rámci týchto programov.¹⁹ Agregované údaje obsahujú členenie aktív programu CBPP3 podľa krajiny rizika i ratingu. Údaje o programe ABSPP obsahujú členenie aktív podľa krajiny rizika, kreditného ratingu a druhu kolaterálu.²⁰ Od ich prvého zverejnenia ECB publikuje aktualizácie týchto údajov spolu s polročnou agregátnou štatistikou aktív programu CSPP.

Zverejňovanie týchto dodatočných informácií dáva verejnosti lepší prehľad o spôsobe realizácie programov nákupu aktív, pri zachovaní účinného výkonu menovej politiky. Zverejňovanie podrobnejších údajov o cenných papieroch nadobudnutých v rámci programov ABSPP a CBPP3 by mohlo narušiť účel týchto programov. Predovšetkým sa nezverejňuje presné zloženie programov ABSPP a CBPP3, pokiaľ ide o jednotlivé cenné papiere alebo ich medzinárodné identifikačné čísla (ISIN), pretože verejnosť by mohla prípadne chýbajúce kódy ISIN vnímať ako

¹⁷ Tlačová správa zverejnená na [internetovej stránke ECB](#) 12. marca 2020.

¹⁸ Tlačová správa zverejnená na [internetovej stránke ECB](#) 18. marca 2020.

¹⁹ Bližšie informácie v boxe „Providing additional transparency on aggregate APP holdings“ v článku „Taking stock of the Eurosystem's asset purchase programme after the end of net asset purchases“, *Ekonomický bulletin*, číslo 2, ECB, Frankfurt nad Mohanom, 2019.

²⁰ Agregátne informácie o aktívach v programoch CBPP3 a ABSPP sa nachádzajú v sekcii „Asset purchase programmes“ internetovej stránky ECB. Táto sekcia obsahuje i členenie aktív CBPP3 podľa ratingu a krajiny rizika a členenie aktív ABSPP podľa ratingu, krajiny rizika a druhu kolaterálu, v oboch prípadoch polročne.

rozdiel medzi finančne zdravými a relatívne slabšími emitentmi a pôvodcami, hoci skutočné dôvody môžu byť odlišné. Treba poznamenať, že na rozdiel od programu CSPP sú emitentmi a/alebo pôvodcami mnohých cenných papierov nadobudnutých v rámci programov CBPP3 a ABSPP úverové inštitúcie v eurozóne, ktoré figurujú ako hlavné protistrany v operáciách menovej politiky ECB. Zverejňovanie podrobných informácií by tak mohlo viesť k fragmentácii trhu a narušeniu rovnakých podmienok pre emitentov a pôvodcov, a tým aj k ohrozeniu cieľa ECB, ktorým je minimalizovať vplyv realizácie programov nákupu aktív na fungovanie príslušných trhov.

ECB veľmi víta pozitívny hospodársky a finančný vývoj zaznamenaný v Grécku v priebehu roka 2019. Akceptovateľnosť gréckych dlhopisov podlieha rozhodnutiu Rady guvernérov na základe viacerých faktorov vrátane riadenia rizík. Aj keď sa cenné papiere gréckeho verejného sektora zatiaľ v rámci programu nákupu aktív verejného sektora (PSPP) nenakupovali, z nízkych sadzieb bankových úverov gréckym domácnostiam a podnikom je zjavné, že akomodačná menová politika ECB podstatnou mierou prispela k uvoľneniu finančných podmienok v Grécku. Navyše obchodovateľné dlhové cenné papiere vydané gréckou vládou sú na základe výnimky akceptovateľné v rámci programu PEPP.²¹ Výnimka bola udelená vzhľadom na trhové napätie v rámci núdzovej situácie spôsobenej koronavírusom i na skutočnosť, že Grécko v súčasnosti podlieha procesu zvýšeného dozoru. Vývoj gréckeho reálneho hospodárstva a finančných trhov bol pozitívny už určitú dobu pred vypuknutím epidémie koronavírusu. Okrem toho sa v rámci nedávneho súboru opatrení Rady guvernérov na dočasné uvoľnenie kolaterálnych požiadaviek²² grécke štátne dlhopisy na základe výnimky akceptujú v úverových operáciách Eurosystemu.

1.3 **Revízia stratégie menovej politiky**

Bod 34 uznesenia sa vyjadruje k revízii rámca menovej politiky ECB a v rámci tohto procesu vyzýva na uskutočnenie verejnej konzultácie.

V januári 2020 ECB začala revíziu svojej stratégie menovej politiky.²³ Revízia je z veľkej časti zameraná na kvantitatívnu definíciu cenovej stability, spolu s postupmi a nástrojmi na jej dosahovanie. Zohľadní tiež, aký význam môžu mať z hľadiska plnenia mandátu ECB ďalšie aspekty, napríklad finančná stabilita, zamestnanosť a environmentálna udržateľnosť. V rámci revízie sa bude posudzovať i komunikácia ECB o menovej politike a miera povedomia širokej verejnosti o činnosti ECB. Vzhľadom na núdzový stav v dôsledku koronavírusu bol termín revízie preložený na polovicu roka 2021.²⁴

²¹ Tlačová správa zverejnená na [internetovej stránke ECB](#) 18. marca 2020.

²² Tlačová správa zverejnená na [internetovej stránke ECB](#) 7. apríla 2020.

²³ Tlačová správa zverejnená na [internetovej stránke ECB](#) 23. januára 2020.

²⁴ Tlačová správa zverejnená na [internetovej stránke ECB](#) 2. apríla 2020.

V súlade s výzvou uvedenou v uznesení bude súčasťou revízie stratégie aj interakcia s európskymi občanmi. Popri pravidelnej výmene informácií o všetkých aspektoch revízie s poslancami Európskeho parlamentu sa ECB snaží oboznámiť s podnetmi a názormi širokého spektra zainteresovaných strán – vrátane občanov, predstaviteľov akademickej obce, profesných organizácií a organizácií občianskej spoločnosti – prostredníctvom série diskusných podujatí a nového internetového portálu pod spoločným názvom „ECB vás počúva“. ²⁵ Výsledky týchto aktivít – i aktivít organizovaných národnými centrálnymi bankami v celej eurozóne – budú použité ako podklad v rámci revízie stratégie.

2 Otázky súvisiace s opatreniami v boji proti klimatickej zmene a ekologickým financovaním

Body 19, 21, 22 a 23 sa venujú úlohe ECB v boji proti klimatickej zmene.

Klimatická zmena je významným celosvetovým problémom, ktorý si vyžaduje konanie zo strany všetkých verejných i súkromných inštitúcií. ECB sa v rámci svojho mandátu na riešení tejto problematiky aktívne podieľa. ECB zdôrazňuje zásadnú úlohu vlád, i v rámci medzinárodnej spolupráce, v navrhovaní a realizácii vhodných opatrení na zmiernenie klimatickej zmeny. Politické orgány majú v boji s klimatickou zmenou k dispozícii široké spektrum nástrojov vrátane oceňovania uhlíkových emisií prostredníctvom rozpočtových opatrení. Centrálné banky môžu v rámci svojej pôsobnosti podporovať a dopĺňať spoločnú snahu vlád tým, že sa budú sústrediť na vlastné kompetencie.

ECB bude dôsledky klimatickej zmeny na menovú politiku posudzovať v rámci revízie svojej stratégie. V revízii sa okrem iného zohľadní otázka environmentálnej udržateľnosti. ²⁶ ECB v tejto súvislosti pozorne preskúma riziká, ktoré z klimatickej zmeny vyplývajú pre výkon menovej politiky, i možnosti zakomponovania otázok klimatickej zmeny do rámca menovej politiky Eurosystemu.

K otázke nákupu podnikových dlhopisov uvedenej v uznesení ECB poznamenáva, že v zmysle zásady trhovej neutrality je súčasťou portfólia CSPP takmer 20 % všetkých akceptovateľných ekologických dlhopisov na trhu. ECB sa tak na prechode na nízkouhlíkové hospodárstvo už podieľa. Cieľom programu APP je podporiť trvalý posun inflácie na úroveň zodpovedajúcu hlavnému cieľu ECB, ktorým je cenová stabilita. Kritériá akceptovateľnosti v rámci programu APP sú zámerné stanovené tak, aby umožňovali nákup širokého spektra prijateľných cenných papierov a mali tak čo najširší účinok, bez deformácie určitých trhových segmentov. ²⁷ Podľa štúdie zverejnenej v Ekonomickom bulletinu ECB z

²⁵ [Internetová stránka ECB](#).

²⁶ Tlačová správa zverejnená na [internetovej stránke ECB](#) 23. januára 2020.

²⁷ Viac v [liste](#) prezidentky ECB adresovanom poslancom Európskeho parlamentu Paulovi Tangovi a Neene Gillovej o menovej politike, 20. decembra 2019, a v [liste](#) prezidentky ECB adresovanom poslancovi Európskeho parlamentu Ernestovi Urtasunovi o menovej politike, 21. novembra 2019.

novembra 2019²⁸ je emisia ekologických dlhopisov obzvlášť koncentrovaná v uhlíkovo náročných sektoroch ako sú sieťové odvetvia, infraštruktúra, doprava a stavebníctvo. Podniky v týchto sektoroch vydávajú ekologické dlhopisy na financovanie efektívnejších technológií, znižovanie svojich uhlíkových emisií a presun svojich energetických portfólií smerom k obnoviteľným zdrojom.

ECB tiež posudzuje možnosť zapracovania rizík spojených s klimatickou zmenou do svojich prudenciálnych rámcov. Na mikroprudenciálnej úrovni bankový dohľad ECB v súčasnosti zostavuje všeobecné zásady stanovujúce očakávania dohľadu, pokiaľ ide o riadenie a vykazovanie klimatických a environmentálnych rizík. Verejná konzultácia o týchto všeobecných zásadách je naplánovaná na prvý polrok 2020. Na makroprudenciálnej úrovni ECB vyvíja rámec na monitorovanie klimatických systémových rizík a „top-down“ makroprudenciálny záťažový test.

ECB je členom viacerých európskych a medzinárodných iniciatív vrátane siete centrálnych bánk a orgánov dohľadu pre ekologizáciu finančného systému (NGFS). ECB sa aktívne podieľa na činnosti viacerých medzinárodných normotvorných orgánov v oblasti klimatických rizík vrátane Rady pre finančnú stabilitu a Bazilejského výboru pre bankový dohľad. Na úrovni EÚ ECB privítala akčný plán Európskej komisie na financovanie udržateľného rastu ako dôležitý krok na ceste k začleneniu aspektu udržateľnosti do finančného rozhodovania. ECB navyše aktívne podporovala návrh na vypracovanie spoločnej taxonómie udržateľných aktív v EÚ ako zásadný krok v rozširovaní ekologického financovania. Ako člen technickej odbornej skupiny Európskej komisie pre udržateľné financie ECB poskytovala analytické podklady a technickú podporu pri posudzovaní hospodárskeho vplyvu systému klasifikácie (taxonómie) udržateľných činností v EÚ.²⁹

ECB tiež posudzuje možnosti ďalšieho začlenenia problematiky klimatických zmien do vlastných operácií. V rámci portfólia zamestnaneckého dôchodkového fondu už ECB vedie udržateľnú investičnú politiku na základe selektívneho vylučovacieho zoznamu. Investiční správcovia fondu, ktorí obaja podpísali zásady OSN pre zodpovedné investovanie, sú povinní uplatňovať pravidlá hlasovania v zastúpení, ktorých súčasťou sú požiadavky na zohľadnenie environmentálnych a sociálnych otázok a náležitého riadenia. ECB sa tiež rozhodla nahradiť akciové referenčné indexy dôchodkových fondov ich nízkouhlíkovými ekvivalentmi. V prípade portfólia vlastných zdrojov ECB skúma, či a ako aspekty klimatických zmien začleniť. Pre začiatok sa rozhodla zvýšiť podiel ekologických dlhopisov v portfóliu v závislosti od dostupnosti a trhovej likvidity. ECB ekologické dlhopisy nakupuje v rámci programov nákupu aktív, pričom dodržiava zásadu trhovej neutrality, a v ich nákupe bude aj pokračovať.

ECB zároveň navyšuje svoje analytické a výskumné kapacity v oblasti klimatickej zmeny. ECB napríklad podniká kroky na zahrnutie aspektov klimatickej

²⁸ Box „Purchases of green bonds under the Eurosystem's asset purchase programme“, *Ekonomický bulletin*, č. 7, ECB, Frankfurt nad Mohanom, 2018.

²⁹ [Záverečná správa](#) technickej odbornej skupiny pre udržateľné financie, marec 2020.

zmeny do svojich makroekonomických modelov, prognostickej metodiky, hodnotenia rizík a scenárov a modelov záťažových testov. V rámci svojej výskumnej činnosti ECB napr. posudzuje relatívnu úlohu kapitálového a bankového financovania v podpore ekologických inovácií.³⁰

3 Medzinárodná úloha eura a prehĺbovanie HMÚ vrátane bankovej únie a únie kapitálových trhov a otázky súvisiace s finančnou architektúrou EÚ

Bod 7 zdôrazňuje potrebu prehĺbovania hospodárskej a menovej únie ako štruktúrálnej predpoklad posilnenia úlohy eura. Bod 33 sa venuje samotnej medzinárodnej úlohe eura. Hoci úlohy ECB v oblasti bankového dohľadu nie sú hlavným predmetom uznesenia, body 25 až 28 a 37 sa odvolávajú na otázky súvisiace s bankovou úniou, úniou kapitálových trhov a finančnou infraštruktúrou EÚ, i v súvislosti s prípravami na brexit a zavedením krátkodobej eurovej sadzby €STR.

Pokiaľ ide o medzinárodnú úlohu eura, ECB znova zdôrazňuje, že atraktivnosť eura v celosvetovom meradle sa v prvom rade opiera o hlbšiu a plnohodnotnejšiu HMÚ, predovšetkým vďaka rozvoju únie kapitálových trhov, v kontexte zdravej hospodárskej politiky v eurozóne.³¹ Po dobudovaní bankovej únie by sa eurozóna stala odolnejšou, zatiaľ čo prehĺbenie a užšia previazanosť európskych kapitálových trhov následkom pokroku smerom k vytvoreniu únie kapitálových trhov by prispeli k prehĺbeniu a zvýšeniu likvidity finančných trhov. To by zase nepriamo podporilo medzinárodné používanie eura ako medzinárodnej investičnej, finančnej a zúčtovacej meny. ECB naďalej zdôrazňuje potrebu ďalšieho úsilia o dokončenie HMÚ.³²

ECB súhlasí s výzvou uznesenia na urýchlenie dokončenie bankovej únie. ECB naďalej rozhodne podporuje dobudovanie bankovej únie, pričom za jednu z hlavných priorít považuje vytvorenie plnohodnotného európskeho systému ochrany vkladov.

S prihliadnutím na dôraz, ktorý uznesenie kladie na dodržiavanie prevádzkových zásad a úlohu družstevných a vzájomných bánk, ECB podotýka, že pri výkone svojich dohľadových úloh plne rešpektuje zásadu úmernosti. Zabezpečenie konzistentného dohľadu nad úverovými inštitúciami v celej bankovej únii je jedným z hlavných cieľov bankového dohľadu ECB. To však neznamená, že ECB uplatňuje univerzálny model dohľadu. ECB pri výkone úloh dohľadu plne rešpektuje zásadu úmernosti a za predpokladu dodržiavania bankovej regulácie nerozlišuje medzi bankami na základe ich prevádzkových modelov.

ECB ďalej súhlasí s výzvou na urýchlenie projektu únie kapitálových trhov a sama presadzuje podstatné prehĺbenie HMÚ – dostatočne ambiciózne a

³⁰ „Finance and decarbonisation: why equity markets do it better”, *Research Bulletin*, č. 64, ECB, Frankfurt nad Mohanom, november 2019.

³¹ „The international role of the euro”, ECB, Frankfurt nad Mohanom, jún 2019.

³² Článok „The state of play regarding the deepening agenda for Economic and Monetary Union”, *Ekonomický bulletin*, č. 2, ECB, Frankfurt nad Mohanom, 2020.

včasné – pričom berie do úvahy aj prípadné zmeny potrebné v dôsledku krízy spôsobenej koronavírusom. ECB sústavne vyzýva inštitúcie a členské štáty EÚ, aby podnikli potrebné kroky na dobudovanie únie kapitálových trhov, a potvrdzuje, že naďalej jednoznačne podporuje vytvorenie integrovaných, funkčných a inovatívnych finančných trhov v EÚ. ECB so záujmom očakáva zverejnenie záverečných odporúčaní fóra Európskej komisie na vysokej úrovni. Tieto odporúčania by mali byť vysoko ambiciózne a mali by brať do úvahy odporúčania uvedené v nedávno publikovanej správe ECB o finančnej integrácii a štruktúre v eurozóne.³³

Výzva uznesenia, aby ECB pokračovala v prípravných prácach na zaistenie stability finančných trhov v súvislosti s vystúpením Spojeného kráľovstva z EÚ, zodpovedá postoju ECB. ECB pozorne sleduje riziká spojené s brexitom v hospodárskom a finančnom sektore už od referenda v roku 2016.³⁴ Riziká spojené s brexitom by sa v závislosti od priebehu rokovaní stále mohli naplniť, v priebehu roka 2020 alebo aj neskôr. V marci 2019 ECB a Bank of England aktivovali menovú swapovú dohodu, ktorá zníži možné zdroje napätia vo finančnom systéme.³⁵ ECB vo všetkých fázach brexitu vyzývala banky tak verejne, ako aj priamo, aby sa pripravovali na všetky možné eventuality a individuálne posudzovali svoj špecifický rizikový profil.³⁶ Je nevyhnutné, aby sa súkromný sektor i naďalej pripravoval na všetky možné výsledky.³⁷ Do konca prechodného obdobia uplynú viac než štyri roky, počas ktorých sa mohol finančný sektor na nadchádzajúcu významnú zmenu režimu pripravovať. Banky v eurozóne i ďalší účastníci trhu by mali zvyšok prechodného obdobia využiť na realizáciu svojich brexitových plánov, aby boli po jeho skončení na svoju novú situáciu pripravení.

V reakcii na žiadosť uznesenia o prvotné hodnotenie sadzby €STR ECB konštatuje, že od jej zavedenia v októbri 2019 sadzba €STR spoľahlivo odráža dynamiku trhu. Sadzba €STR sa počíta denne, v súčasnosti na základe relevantných transakcií v hodnote viac než 30 mld. € vykazovaných 50 subjektmi, a do konca roka 2021 by mala postupne nahradiť sadzbu EONIA (euro overnight index average). Sadzba €STR spoľahlivo odráža dynamiku trhu vrátane zníženia menovopolitickej sadzby v septembri 2019 (podľa údajov pred zavedením €STR). Účastníci trhu sadzbu €STR v čoraz väčšej miere používajú v transakciách na peňažnom a derivátnom trhu. Napriek týmto povzbudivým signálom je na vytvorenie dostatočne likvidných trhov založených na sadzbe €STR potrebné ďalšie úsilie zo strany účastníkov trhu. V rámci celosvetovej snahy o znižovanie nadmernej závislosti od medzibankových sadzieb (napr. EURIBOR v eurozóne) by mohla sadzba ako €STR a od nej odvodené termínované štruktúry predstavovať záložné

³³ „Financial Integration and Structure in the Euro Area”, ECB, Frankfurt nad Mohanom, marec 2020.

³⁴ Napr. box „Assessing the risks to the euro area financial sector from a no-deal Brexit – update following the extension of the UK’s membership of the EU”, Financial Stability Review, ECB, Frankfurt nad Mohanom, máj 2019.

³⁵ Tlačová správa zverejnená na [internetovej stránke ECB](#).

³⁶ Napr. rôzne články o brexite v publikácii ECB Supervision Newsletter: „Brexit: meeting supervisory expectations”, február 2019; „Brexit: stepping up preparations”, august 2019; „Brexit: operational risks increases when banks delay action”, november 2019; „Brexit: time to move to post-Brexit business models”, február 2020.

³⁷ Osobitný článok „Implications of Brexit for the EU financial landscape”, *Financial Integration and Structure in the Euro Area*, ECB, Frankfurt nad Mohanom, marec 2020.

riešenie pre kontrakty viazané na sadzbu EURIBOR a zároveň alternatívu tejto sadzby. ECB bude o sadzbe €STR i naďalej informovať.³⁸

4 Otázky týkajúce sa platobných systémov, kryptoaktív, finančných technológií a kybernetickej bezpečnosti

Uznesenie sa v bodoch 20 a 35 venuje otázkam platobných systémov a v bodoch 29 až 32 otázkam súvisiacim s kryptoaktívami, finančnými inováciami a kybernetickou bezpečnosťou.

ECB víta dôraz kladený v uznesení na dôležitosť vytvorenia efektívnych a nezávislých európskych platobných systémov. ECB naďalej podporuje fungovanie európskeho platobného systému prostredníctvom plného zavedenia okamžitých platieb, zdokonaľovania medzinárodných platieb do EÚ i z nej a podpory európskych finančno-technologických iniciatív, ktoré zavádzajú platobné služby. Rada pre retailové platby v eurách³⁹, ktorej predsedá ECB, spolupracuje tak s poskytovateľmi ako aj používateľmi a podporuje tak ďalší vývoj integrovaného, inovatívneho a konkurencieschopného trhu eurových retailových platieb. Rada guvernérov okrem toho opäť rozbehla svoju stratégiu v oblasti retailových platieb, ktorej cieľom je aktívne podporovať trhové iniciatívy zamerané na vytvorenie naozaj celoeurópskeho platobného riešenia pre platby na predajných miestach i v elektronických obchodoch. ECB tiež pozorne sleduje pokrok, ktorý v tejto oblasti na ceste k cieľom Eurosystemu⁴⁰ dosahuje iniciatíva pre európske platby.

ECB víta skutočnosť, že uznesenie uznáva význam hotovosti ako platobného prostriedku. Hotovosť pre občanov EÚ zostáva najdôležitejším platobným prostriedkom⁴¹ a objem eurových bankoviek v obehu naďalej vykazuje výrazný rast.⁴² Hotovosť je inkluzívny platobný nástroj, ktorý plní dôležitú funkciu v prípade nepredvídateľných udalostí i funkciu uschovateľa hodnoty.

Pokiaľ ide o výzvu uznesenia na vytvorenie systému monitorovania veľkých transakcií, ECB poukazuje na platný regulačný rámec EÚ na monitorovanie pohybu veľkého objemu hotovosti do EÚ a z nej.⁴³ Súčasťou kontroly dodržiavania tohto rámca sú aj fyzické kontroly na území jednotlivých členských štátov vrátane letísk, prístavov a ďalších miest na hraniciach EÚ. Za dohľad nad

³⁸ Správy o sadzbe €STR sú k dispozícii na [internetovej stránke ECB](#).

³⁹ Rada pre retailové platby v eurách je strategický orgán na vysokej úrovni, ktorý má za úlohu podporovať integráciu, inovácie a konkurencieschopnosť eurových retailových platieb v EÚ. Zriadila ju 19. decembra 2013 ECB, ktorá ňou nahradila Radu SEPA.

⁴⁰ Tieto ciele zahŕňajú celoeurópsky dosah a potreby klientov, pohodlnosť a hospodárnosť, bezpečnosť a ochranu, európsku identitu a riadenie a globálnu akceptáciu.

⁴¹ „The use of cash by households in the euro area”, *Occasional Paper Series*, č. 201, ECB, Frankfurt nad Mohanom, november 2017.

⁴² Článok „Trends and developments in the use of euro cash over the past ten years”, *Ekonomický bulletin*, č. 6, ECB, Frankfurt nad Mohanom, 2018.

⁴³ Tento rámec tvorí najmä nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1889/2005 z 26. októbra 2005 o kontrole peňažných prostriedkov v hotovosti, ktoré vstupujú do Spoločenstva alebo vystupujú zo Spoločenstva (Ú. v. EÚ L 309, 25.11.2005, s. 9) a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1672 o kontrolách peňažných prostriedkov v hotovosti, ktoré vstupujú do Únie alebo opúšťajú Úniu, a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1889/2005 (Ú. v. EÚ L 284, 12.11.2018, s. 6).

dodržiavaním týchto právnych predpisov EÚ zodpovedajú príslušné vnútroštátne, často colné orgány.

Rámec EÚ na prevenciu prania špinavých peňazí a financovania terorizmu stanovuje ďalšie požiadavky pre transakcie medzi fyzickými a právnickými osobami v rámci EÚ. Ak takéto transakcie sprostredkujú úverové inštitúcie, finančné inštitúcie (napr. platobné inštitúcie a investičné firmy) alebo iné „povinné subjekty“ v zmysle smernice o boji proti praniu špinavých peňazí (AML)⁴⁴ a príslušných vnútroštátnych právnych predpisov, musia tieto povinné subjekty takéto transakcie sledovať a v príslušných prípadoch podozrivé transakcie nahlasovať vnútroštátnym finančným spravodajským jednotkám. V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že v súlade s článkom 127 Zmluvy o fungovaní Európskej únie sa mandát ECB udelený v nariadení o SSM⁴⁵ vzťahuje len na dohľad nad obozretným podnikaním úverových inštitúcií. Kontrola a vynucovanie dodržiavania požiadaviek boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu (AML/CFT) zo strany úverových inštitúcií (a iných povinných subjektov ako sprostredkovateľov transakcií), rovnako ako aj vyšetrovanie daňových únikov je z mandátu ECB výslovne vylúčené. Tieto úlohy sú v kompetencii vnútroštátnych orgánov AML/CFT a daňových úradov. ECB napriek tomu v súčasnosti posilňuje svoje kapacity v oblasti dohľadu v záujme náležitej spolupráce s vnútroštátnymi orgánmi AML/CFT, aby mohla informácie poskytované týmito orgánmi zohľadňovať v rámci prudenciálneho dohľadu. ECB tiež v zásade podporuje ďalšie legislatívne kroky na posilnenie inštitucionálneho a regulačného rámca EÚ v oblasti AML/CFT.

Čo sa týka výzvy uznesenia na zvýšené sledovanie kryptoaktív, ECB poznamenáva, že sa aktívne podieľa na európskych i celosvetových iniciatívach zameraných na reguláciu, dohľad a dozor nad kryptoaktívami a systémami typu stablecoin.⁴⁶ ECB nepretržite pozoruje a analyzuje vývoj na trhu kryptoaktív i väzby, prostredníctvom ktorých sa môžu riziká spojené s kryptoaktívami prenášať do finančného sektora a ekonomiky.⁴⁷ ECB je zástancom celosvetovo koordinovaného prístupu k regulácii kryptoaktív a systémov stablecoin postaveného na zásade, že rovnaké podnikanie s rovnakým rizikom má byť regulované rovnakým

⁴⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/849 z 20. mája 2015 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu, ktorou sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 a zrušuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/60/ES a smernica Komisie 2006/70/ES (Ú. v. EÚ L 141, 5.6.2015, s. 73).

⁴⁵ Nariadenie Rady (EÚ) č. 1024/2013 z 15. októbra 2013, ktorým sa Európska centrálna banka poveruje osobitnými úlohami, pokiaľ ide o politiky týkajúce sa prudenciálneho dohľadu nad úverovými inštitúciami (Ú. v. EÚ L 287, 29.10.2013, s. 63).

⁴⁶ Na úrovni EÚ napr. pracovná skupina ESMA (Európskeho orgánu pre cenné papiere a trhy) pre virtuálne meny a počiatočné ponuky mincí, pracovná skupina EBA (Európskeho orgánu pre bankovníctvo) pre povolenia na výkon činnosti, kvalifikované účasti a akvizície, a odborná skupina Európskej komisie pre regulačné prekážky finančnej inovácie; na medzinárodnej úrovni napr. pracovná skupina G7 pre stablecoiny, spoločná pracovná skupina CPMI-IOSCO pre digitálne inovácie a stála pracovná skupina pre politiku, pracovná skupina FSB (Rady pre finančnú stabilitu) pre otázky regulácie stablecoinov, sieť FSB pre finančné inovácie a pracovná skupina BCBS (Bazilejského výboru pre bankový dohľad) pre finančné technológie.

⁴⁷ Záver analýzy pracovnej skupiny ECB pre kryptoaktíva v publikácii „[Crypto-Assets: Implications for financial stability, monetary policy, and payments and market infrastructures](#)“, *Occasional Paper Series*, č. 223, ECB, Frankfurt nad Mohanom, máj 2019.

spôsobom.⁴⁸ ECB v súčasne reviduje svoj rámec dozoru nad platobnými nástrojmi a systémami, aby európskemu dozoru podliehali všetky platobné systémy a dohody umožňujúce prevod hodnôt medzi koncovými používateľmi. Čo sa týka problematiky AML/CFT a súvisiaceho dohľadu nad elektronickými peňažnými inštitúciami, poskytovateľmi služieb s virtuálnymi aktívami a ďalšími povinnými subjektmi, ECB pripomína, že zodpovednosť za túto úlohu nesú príslušné vnútroštátne orgány.

Výzva uznesenia týkajúca sa náležitej rovnováhy medzi finančnými inováciami a finančnou stabilitou je v súlade s postojom ECB. Inovácie a finančné technológie prinášajú bankám, ich klientom, finančnému systému i širšej ekonomike značné výhody, zároveň však predstavujú aj výzvy a riziká. ECB preto sleduje a vyhodnocuje vplyv finančných technológií na finančnú stabilitu.⁴⁹ Bez zavedenia primeraných ochranných mechanizmov by prehĺbovanie vzájomných väzieb medzi bankami a finančno-technologickými firmami mohlo znamenať, že prípadné ťažkosti týchto firiem by mohli mať systémové následky pre celý finančný systém. Popri činnosti bankového dohľadu ECB sa ECB podieľa na činnosti v oblasti tvorby politik súvisiacich s finančnými technológiami a v oblasti finančnej stability prostredníctvom rôznych európskych a medzinárodných fór vrátane Európskeho orgánu pre bankovníctvo, Rady pre finančnú stabilitu, Bazilejského výboru pre bankový dohľad a Výboru pre platobné a trhové infraštruktúry.

ECB víta, že uznesenie oceňuje jej snahy v oblasti kybernetickej bezpečnosti. Zvyšovanie úrovne obrany digitálnej bezpečnosti a kapacít ECB na obnovu činnosti a ich neustále prispôsobovanie vyvíjajúcim sa hrozbám a potenciálnym narušeniam v dôsledku kybernetických útokov zostáva prioritou. Bol dosiahnutý značný pokrok vo zvyšovaní povedomia zamestnancov o otázkach bezpečnosti, i vďaka zavedeniu povinných školení o IT bezpečnosti. Technická obrana bola ďalej posilnená vo všetkých koncových počítačových zariadeniach a v prevádzke je už i najmodernejšie riešenie na nepretržité riadenie zraniteľných miest v oblasti IT. Neustále úsilie ECB o zdokonaľovanie sa v súčasnosti sústreďuje na zvyšovanie kapacít v oblasti sieťovej bezpečnosti, ochrany pred únikom dát a riadenia používateľských účtov so zvýšenými privilégiami v systémoch IT.

5 Inštitucionálne otázky ECB

Uznesenie sa v odsekoch 1 a 40 až 46 venuje viacerým aspektom inštitucionálneho usporiadania ECB, jej fungovania, komunikácie a postupov v oblasti zodpovednosti.

ECB súhlasí s uznesením, pokiaľ ide o potrebu zachovať jej nezávislosť, a víta, že uznáva zlepšenie v oblasti jej zodpovednosti. V súlade s prístupom uplatňovaným v posledných rokoch je ECB naďalej odhodlaná posilňovať postupy v

⁴⁸ Napr. list prezidenta ECB adresovaný poslankyni Európskeho parlamentu Eve Kailiovej o stablecoinových iniciatívach, september 2019. Viac informácií aj v [úvodných poznámkach](#) bývalého člena Výkonnej rady ECB Benoïta Cœurého na vypočutí na tému „Digital currencies, focusing on Libra“, ktoré usporiadal výbor nemeckého parlamentu pre digitálnu agendu, september 2019.

⁴⁹ [Financial Stability Review](#), ECB, Frankfurt nad Mohanom, november 2019.

oblasti zodpovednosti voči Európskemu parlamentu v rozsahu existujúceho rámca.⁵⁰ ECB bude tiež naďalej zverejňovať podrobné písomné odpovede na uznesenia Parlamentu k jej výročným správam.

ECB víta, že uznesenie uznáva zlepšenie v oblasti jej komunikácie. V súlade s výzvou uznesenia na pokračovanie úsilia o sprístupňovanie rozhodnutí verejnosti a ich zrozumiteľnosť sa ECB rozhodla do revízie svojej stratégie zahrnúť aj aspekt komunikácie⁵¹ s cieľom upevniť spojenie s verejnosťou.⁵² ECB bude zároveň naďalej rozširovať svoje informačné aktivity, najmä smerom k laickej verejnosti. Bude pritom využívať inovatívne postupy vrátane digitálnych platforiem ako je nový podcast⁵³ a blog⁵⁴ ECB. ECB zároveň v rámci revízie svojej stratégie spustila iniciatívu „ECB vás počúva“, ktorej súčasťou je séria podujatí a online interakcia so zainteresovanými stranami a širokou verejnosťou.⁵⁵

ECB víta, že uznesenie oceňuje prijatie jednotného kódexu správania vysokopostavených úradníkov ECB, ktorý platí od januára 2019. Tento kódex, ktorý sa vzťahuje na všetkých funkcionárov s rozhodovacími právomocami a vysokopostavených úradníkov ECB bez ohľadu na to, či uzavreli zmluvu s ECB alebo boli vymenovaní na národnej úrovni, ďalej posilnil rámce pre náležité riadenie a integritu.⁵⁶

Čo sa týka požiadavky uznesenia, aby boli súčasťou Výboru pre audit a Etického výboru ECB i nezávislí členovia, ECB pripomína, že nezávislosť členov výborov je výslovne stanovená v mandáte Výboru pre audit i v rozhodnutí o vytvorení Etického výboru. Mandát Výboru pre audit tiež od jeho členov vyžaduje dodržiavanie najvyšších noriem etického konania. Rada guvernérov navyše v januári 2019 zvýšila nezávislosť a diverzitu Etického výboru, keď za člena výboru vymenovala hlavného etického poradcu mimovládnej organizácie a bývalého etického poradcu Medzinárodného menového fondu.

Pokiaľ ide o výzvu uznesenia na prijatie jasnej a verejnej politiky oznamovania porušovania predpisov (whistleblowing), ECB poznamenáva, že rozšírenie jej existujúceho rámca na oznamovanie porušenia predpisov je súčasťou jej strategických priorít a prevádzkových cieľov. Vývoj zdokonalenej a verejnej politiky oznamovania porušovania predpisov pokračuje podľa plánu. Táto politika podporuje kultúru oznamovania porušení predpisov a zabezpečuje, aby na

⁵⁰ Bližšie informácie tiež v článku „[The evolution of the ECB's accountability practices during the crisis](#)“, *Ekonomický bulletin*, č. 5, ECB, Frankfurt nad Mohanom, 2018.

⁵¹ [Internetová stránka ECB.](#)

⁵² Bližšie informácie v [úvodnom vyhlásení](#) prezidentky ECB na vypočutí pred Výborom Európskeho parlamentu pre hospodárske a menové veci 6. februára 2020.

⁵³ [Internetová stránka ECB.](#)

⁵⁴ [Internetová stránka ECB.](#)

⁵⁵ Bližšie informácie v [úvodnom vyhlásení](#) prezidentky ECB na vypočutí pred Výborom Európskeho parlamentu pre hospodárske a menové veci 6. februára 2020.

⁵⁶ [Kódex správania pre vysokopostavených úradníkov ECB.](#) Kódex zdokonaľuje riadenie potenciálnych konfliktov záujmov zavedením konkrétnych pravidiel pre aktivity po skončení pracovného pomeru, súkromné finančné transakcie a vzťahy so záujmovými skupinami. Predpokladá tiež zverejňovanie vyhlásení o záujmoch a mesačných kalendárov a obsahuje i opatrenia pre prípad neplnenia povinností. Súčasťou kódexu sú i hlavné zásady vonkajšej komunikácie členov Výkonnej rady ECB a ich uplatňovanie bolo rozšírené na všetkých členov Rady guvernérov a Rady pre dohľad.

oznámenia nadväzovali účinné opatrenia. Táto politika posilní štandardy ECB týkajúce sa konania, zodpovednosti a náležitého riadenia zavedením praktického nástroja, ktorý umožňuje anonymné podávanie oznámení a bezpečnú komunikáciu, a zvýšením ochrany oznamovateľov na úroveň zodpovedajúcu najvyšším štandardom. Politika bude v príslušnom čase konzultovaná so zástupcami zamestnancov. ECB očakáva prijatie formálnej zmeny služobného poriadku ECB do konca roka 2020.

Pokiaľ ide o úlohu ECB v programoch finančnej podpory krajinám eurozóny a pozície v medzinárodných fórach, spomínané v uznesení, ECB plne dodržiava existujúci právny rámec. Posudzovať žiadosti o podporu, rokovať o memorande o porozumení s podrobnými podmienkami poskytnutia finančnej podpory a kontrolovať ich dodržiavanie je úlohou Európskej komisie, v spolupráci s ECB. ECB sa postupom času rozhodla v rámci svojej úlohy opäť sústrediť na prácu v oblasti finančných otázok a otázok zásadného makroekonomického významu vrátane otázok súvisiacich s reformami finančného sektora, makroekonomickými projekciami, základnými rozpočtovými cieľmi a potrebami v oblasti udržateľnosti a financovania.⁵⁷ Pokiaľ ide o pozície v mnohostranných fórach, ECB je rovnako ako v minulých rokoch pripravená náležite informovať Európsky parlament a jeho Výbor pre hospodárske a menové veci.⁵⁸

ECB berie na vedomie, že uznesenie víta Memorandum o porozumení medzi Európskym dvorom audítorov (European Court of Auditors – ECA) a ECB. ECB si audítorskú činnosť Európskeho dvora audítorov vysoko cení. Je naďalej odhodlaná s ECA úzko spolupracovať a poskytovať mu všetky potrebné informácie. Memorandum stanovuje praktické dojednania o výmene informácií medzi oboma inštitúciami v oblasti mikroprudenciálneho dohľadu.⁵⁹ Memorandum, ktoré zdôrazňuje nezávislosť ECB a ECA pri výkone ich funkcií, má za cieľ zabezpečiť primeranú transparentnosť a zodpovednosť.⁶⁰ Vzťahuje sa výhradne na audity ECA zamerané na dohľadové úlohy, ktorými je ECB poverená na základe nariadenia o SSM, a zodpovedá mandátu ECA v oblasti auditu, ktorý mu zverujú právne predpisy EÚ.

ECB berie na vedomie výzvu uznesenia na väčšiu transparentnosť pri nominácii členov Výkonnej rady a výzvu Rade EÚ na vypracovanie rodovo vyváženého zoznamu všetkých budúcich voľných pracovných miest. Postup menovania členov Výkonnej rady ECB je stanovený v článku 283 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a v článku 11.2 Protokolu o Štatúte Európskeho systému

⁵⁷ Stanovisko Európskej centrálnej banky z 11. apríla 2018 k návrhu nariadenia o zriadení Európskeho menového fondu (CON/2018/20) (Ú. v. EÚ C 220, 25.6.2018, s. 2). Bližšie informácie v [úvodnom vyhlásení](#) prezidenta ECB na vypočutí pred Výborom Európskeho parlamentu pre hospodárske a menové veci 24. septembra 2018.

⁵⁸ [List](#) prezidenta ECB poslancovi Európskeho parlamentu Svenovi Giegoldovi o účasti ECB v medzinárodných fórach, 17. decembra 2015.

⁵⁹ [Memorandum o porozumení](#) medzi ECA a ECB týkajúce sa auditu dohľadových úloh ECB.

⁶⁰ Tieto dojednania ECA umožnia vyžiadať si a získať všetky dokumenty a informácie potrebné na vykonanie auditu bankového dohľadu ECB. Prísne dôverná dokumentácia bude plne chránená a prístup k citlivým informáciám o jednotlivých bankách sa bude poskytovať v kontrolovanom prostredí v priestoroch ECB.

centrálních bánk a Európskej centrálnej banky.⁶¹ Zmeny spôsobu uplatňovania zmluvy v otázke výberového konania členov Výkonnej rady sú v kompetencii Rady a Európskeho parlamentu. Hoci ECB nemôže do zloženia svojej Výkonnej rady zasahovať, je odhodlaná zlepšiť rodovú rovnováhu v rámci organizácie, predovšetkým prostredníctvom opatrení a cieľov zavedených od roku 2012. Tieto iniciatívy viedli k výraznému nárastu podielu žien v riadiacich funkciách v ECB. Ku koncu roka 2019 ženy zastávali takmer 31 % vyšších riadiacich funkcií, v porovnaní s 12 % na konci roka 2012. Navyše 30 % všetkých riadiacich pracovníkov ECB ku koncu roka 2019 boli ženy, čo predstavuje nárast oproti 17 % na konci roka 2012. Celkovo podiel žien ku koncu roka 2019 predstavoval 45 % všetkých zamestnancov ECB, v porovnaní s 43 % na konci roka 2012. Vzhľadom na to, že časové obdobie, na ktoré sa vzťahovali aktuálne ciele, sa skončilo v roku 2019, ECB v súčasnosti pracuje na novej rodovej stratégii.

Pokiaľ ide o požiadavku, aby boli otázky spojené s ľudskými zdrojmi riešené spravodlivo, transparentne a rýchlo, ECB poznamenáva, že v tejto oblasti od roku 2018 podniká celý rad krokov. Tie okrem iného pomohli bankovému dohľadu ECB, aby sa zo startupu vyvinul do oveľa stabilnejšej inštitúcie. K tejto stabilizácii prispel transparentný nábor zamestnancov na voľné pracovné miesta, nasledovaný rýchlym a účinným procesom zaškoľovania nových zamestnancov. Nová politika pružnej pracovnej doby umožňuje všetkým zamestnancom ECB čerpať nadčasy z obdobia zvýšenej pracovnej záťaže. Spätná väzba, ktorú generálne riaditeľstvo ECB pre ľudské zdroje získalo prostredníctvom pravidelných ankiet i posledného zamestnaneckého prieskumu, ukazuje, že zamestnanci nové pravidlá oceňujú. Generálne riaditeľstvo pre ľudské zdroje v rámci spoločného pracovného programu so zástupcami zamestnancov riešilo otázky súvisiace s druhmi pracovných zmlúv zamestnancov ECB, pričom väčšina zamestnancov má dnes zmluvu na dobu neurčitú. Pokiaľ ide o potenciálne prípady obťažovania, ECB sa popri už spomínanom rámci na oznamovanie porušení predpisov (whistleblowing) v súčasnosti zaoberá aj možnosťou rozšíriť mediačné služby a alternatívne spôsoby urovnávania sporov. A nakoniec, začiatkom roka 2020 ECB začala zavádzať nový ucelený kariérny rámec, ktorý zamestnancom ponúka viac príležitostí na osobný rast a mobilitu.

⁶¹ Členov Výkonnej rady ECB vymenúva Európska rada na návrh Rady EÚ, po konzultácii s Európskym parlamentom a Radou guvernérov ECB.